

Molode Zhyttia — Ukrainian Magazine for Boy and Girl Scouts

МОЛОДЕ ЖИТТЯ

ЧАСОПИС УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУ

Ч. 7-8 (98-99)

ЛИПЕНЬ - СЕРПЕНЬ

1950

МОЛОДЕ ЖИТТЯ

ЧАСОПИС УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУ

Видав: Головна Пластова Старшина
Редague Колегія

Адреса Редакції і Адміністрації:

Euben Kulczycky
2390 Carpenter Avenue
DETROIT 12, Mich. USA.

Ц. на річник 1950 — \$1.80.
Ціна примірника — 25 ц.
В Німеччині — 0.80 ДМ.

З МІСТ:

Слідами рейдів — Я. Виж.
Пригода на річці Убангі — П-а
Молоде Перо — А. Капітанчик
Я. Купчинський
Відпустка в "Короні" — Е. Р.
Змаг з природою — Р. М.
А все ж таки усміхнися! —
Леся Хр.
Що притягає юнацтво до Пла-
сту — Ю. Ляштей
Гутірка з пластунами — Ц.
Палій
У соняшній балці — Лі
День пластуна в Клівленді
Яким має бути "Мол. Життя"?
Вісті з пластового життя
З Міжнародного Скаутінгу
З нашого листування
Нові видання

ВІД РЕДАКЦІЇ

Це число виходить вже в цілості на новому континенті. З огляду на перенесення редакції й адміністрації — наступила деяка затримка. З тих самих причин і зміст не відповідає ще вповні нашому планові.

Щоб "Молоде Життя" стало вірним дзеркалом нашого пластового життя, треба, щоб поодинокі пластові осередки, а навіть і поодинокі пластуни великого віддалення, подавали нам відомості про своє життя і працю. Було б добре, щоб в кожному пл. осередку був намічений окремий "кореспондент" МЖ, який дбав би, щоб ми одержували своєчасно всі потрібні інформації.

Особливо дописуйте про життя, працю і щоденні змагання — а не завжди тільки про "свята" — і то у формі цікавій для всіх.

Присилайте фотографії і рисунки, але не вічно "порожні" табори або "мертві" постаті — тільки такі, що відзеркалюють рух, змаг, життя! Не присилайте замалих знімків!

"Молоде Життя" буде таким, яким Ви його зробите!

У редакційних справах час. "Молоде Життя" звертайтеся на адресу:
Euben Kulczycky, 2390 Carpenter Ave., Detroit 12, Mich. USA.

У справах час. "Новак":

Stora Pallyiw, Green Hills — New Mill, Huddersfield, Yorkshire, Eng-
land, Europe.

Часопис Українського Пласту

Вартість наших пластових „рейдів“ у плеканні фізичної витривалості, у виробленні вмільності завжди задержати холодну кров, серед прикрих обставин скоро знайти відповідне рішення.

СЛІДАМИ НАШИХ РЕЙДІВ

Написав:

Я. Вижницький, ОХ.

При вечірній ватрі, в колі пластунів влась розмова:

“Скажи, чому ти так недовірливо ставишся до наших рейдів?”

“Бо в них багато шуму, ще більше патосу, ціла маса зайвих трудів — і це все”.

“Не маєш рації! Чи ти не бачиш, що до всіх добрих сторін пластового мандрування разом з їх важливими виховними моментами, ми додаємо ще плекання вояцьких традицій, так потрібних нам — українцям?”

“Так? Але ти забуваєш, що рейди УПА відбуваються серед постійної небезпеки життя, напруження нервів, часто голоду й холоду, а наші “рейдів” — це зничайна забава”.

“Не забувай, що холодна війна, яка тривала цілі роки, починзе перемінюватися на наших очах у збройну. Не виключене, що нам пощастить ще взяти безпосередню участь у визволюванні Батьківщини! Для того треба обов'язково виробити в собі відповідне наставлення. І це наставлення ми плекємо саме символікою рейдів та гострими фізичними вимогами до себе в час наших пластових мандрів. Щоб ти краще зрозумів цілу суть наших рейдів, розкажу тобі кілька моментів з нашого останнього рейду.

* * *

..Назустріч засвіченим верхам вирушили чотири стежі рейдовиків: “Джагани Смерти”, “Погребники”, “Стежа-Штаб” і „Стежа Королівської Шпади”.

Сонце сміялося влічі їм — розсміяним пластунам, верховинський вітрець розвівав їх кучері та, дивлячись на їхні новешкі кресани, не-

мов говорив: „Мандруйте здорові, поки не прижену хмар та не змочу вас дощем!“ Та мандрівники не лякалися погроз, заповідались бо якраз соняшні чудові дні.

* * *

Підвечір над гірським потоком виростає табір. Гостре поготівля! Шатра одно за одним зникають в прибережній зелені. В проваллі розкладаємо малесенький вогник і при ньому готуємо вечерю. А кому не смакувала б вечеря серед гірської природи після цілоденного труду важкої мандрівки!

Ватри, одначе, не можемо собі відмовити. Ах, та маленька, та-емничка, незабутня ватра! Довкруги, немов столітні сторожі, окутані вечірньою імлою, перешітуються могутні смереки. Притишені пісні, глибокі слова, мрії — сплітаються в одну в'язанку почувань. — Пролунало “Ніч вже йде”. Пластун в звичайних мандрах йшов би спати, але нам “ворог” не дає. Щоб “вирватись з можливого оточення”, негайно відходимо далі. Нічний марш...

Гірськими грунами прокрадаються постаті. Таємна темінь ночі, двадцять-кількакілограмові наплечники, брудні кавтні снігу, голі скелі. Славко розповідає якусь пригоду. Зади рейду охороняє “Стежа Королівської Шпади”.

Годинник показував 3.40 вночі, коли перед нами появилася нова перешкода: Провалля. Міко йде прослідити можливість переходу. Короткий трск і шось важке впало додолу. Тихий шепіт: “Мірко зрівняв з скелі!”. В провалля спускається на шнурі Робінзон. За хвилину витягають на ливні потовченого. Трчі вовчий заклик: небезпека! Всі стежі сходяться в проваллі. Серед нагих блідих скель запалала екзотична ватра. Загальний відпочинок і нарада. І дальший марш. Міка несуть на ношах. Світає...

Пополудні знов тривога, збірка і наказ. Кожна стежа одержує окреме доручення: по дорозі прослідити докладно терен біля місцевостей М. і З. та озера В. Дуже важливий тут поспіх. Опісля здати докладний звіт: якими дорогами проходилим та які були перешкоди в просуванні. Заховати повну конспірацію! Прихід, розтаборення, звіт і святочна ватра відбудеться на пункті Б-І біля озера В. Відхід...

* * *

При близькому шляху захитались куці. Раз, другий, знов. Що це? Це “Стежа Джаганів Смерті” підходить до місцевости З. Розвідники просуваються вперед. Показується, що з тієї сторони перехід неможливий. Біля кладовища “ворог”. Відступаємо. Придорожніми ровнами стежа переходить до місцевости Х. Згодом приєднуються й інші стежі.

Біля озера, на закритій деревами галчинні — пластовий табір. По знаках віднаходить нас командир УПА соти. Карпо. Кожна стежа здає докладний звіт з пройденого та прослідженого шляху. “Джагани Смерті”, як переможці маршу-змагання, дістають дубовий вінець. Сутеніє. Під спів “Гей, у лузі” загорується Святочна Повстанська Ватра. На дівоче дрімуче озеро сходить маєва ніч, повна ме-

Б. К. УСП. "Орден Хрестоносців" має як одну з своїх особливостей пластування — довгі мандрівні табори. Найважучи до традиції сміливих і героїських дій УПА, називає їх "рейдами". Підчас маршів застосовують деякі партизанські способи просування в терені.

Ред.

Стежа докладно прослідать терен біля озера В..

реставних зірок та таємного шуму. Іскри палаючої ватри казково освітлюють немов заворожені постаті пластуників. Нічний легіт нашіптує їм чарівну казку надозерних зворів...

"Кидаю цей вінок на знак нашої тугости і готовости до останнього чину!" — говорить Кляпа і кидає на ватру дубовий вінець. Тепер говорить командир УПА соти. Карпо. Тверді воїнські слова захоплююче вбиваються в спрагнені серця юнаків. Ганьте, як жевріють їхні очі, як запалюються димним вогнем їхні обличчя! А далі пісні. Здається, що й ліс співає разом з ними, що природа теж знайшла спільну мову з пластунами.

Лунає настроєне "Сіріла в сумерку" і мимоволі в кожного з нас вириває думка, що вже мабуть невдовзі на Сході дійсно загориться обрій і що ми всі підемо звитязним маршем Воскресній Зорі назустріч!..

В озері купається місяць. Тихим "мурмурандум" закінчилось таборове "надобраніч". Над табором тиша. Це останній день під шатрами. Зантра — кінець Рейду.

* * *

"...Так, в пасканні фізичної витривалости, в виробленні вміння задержати завжди холодну кров, серед різних прикрих обставин скоро знайти відповідне рішення — в цьому саме вартість наших рейдів. Глибоке почуття патріотизму гармонійно доповнює зміст а безліч пластових пригод робить рейди дійсно незабутніми.

Зрештою, в слухахости моїх слів сам переконаєшся на Третньому Лицарському Рейді, коли то підемо знов творити неповторну казку пластових доріг!" — закінчив гутрку Шемикерце.

←→←→

"Сильні ті, що живуть і життя втримують, навіть коли це робиться з трохи меншою зовнішньою ефестністю. Що в хаосі говорять про космос, що серед ненависти люблять, що втхломнрюють істеричку ціною свого спокою. Сильні ті, що знаходять вихід та рішення" (Улас Самчук: "Нерви").

ПРИГОДА на річці УБАНГІ

Жерж Малет, молодий французький подорожник, зробив недалеко експедицію до Конга, до річки Убангі. Експедиція складалася з десяти муринів, а Малет був єдиний бліш поміж ними.

Два тижні йшли вони непрохідними пралісами, прорубуючи собі сокирами дорогу. Провідником був їм тувилець Мокрі. Малет не мав до нього поного довіри, але тому що він один знав цю околицю, му-

сів його взяти.

Йшли звільна з великим трудом. Спати приходилось під шатрами під короюми величезних дерев. Одного вечора прийшли на малу галявину й розбили там свої шатра. Для охорони перед звірами розпалили велику ватру.

Малет був дуже втоmlений. По упорядкуванні зібраних зразків рослин і комах, він швидко пішов спати й твердо заснув.

Звечер'я пробудив його якийсь шелест. Відкрив очі, щоб ще в час побачити постать чоловіка з ножем у руці. Скочив на різні ноги і схопив рушницю, але напальник втік, кляккавшись. Коли Малет вийшов з шатра, всюди було тихо, і табір спав спокійно...

Вранці вирушили в дальшу дорогу через праліси. Малет думав про нічну подію і старався вгадати, хто був тим зрадником. Чи може Мокрі? Може... Але не було ніяких доказів. А крім того — він одинокий знав цей край і годі було його позбуватися. Без нього напевно заблукались би в пралісах.

Врешті одного дня дісталися до річки Убангі й розбили на її березі свій табір. Мурини відпочивали, а Малет рішився дістатися на другий берег, щоб зорієнтуватися щодо дальшої дороги. Він закликав провідника: „Мокрі, поплавай зі мною. Візьмемо дві піроги і попробуємо дістатися на другий берег“.

„Добре, пане! Вже йду по піроги!“

Коли їх приніс і спустив на воду, Малет хотів сісти до одної з них.

„Візьміть цю другу, пане, вона краща“ — дораджував мурик.

Ця висказка недоброга Малета і він почав бeзтpише розглядатися. Чи не зробив, часом, мурик дірки

в цій лодці? Але не помітив нічого.

Вони посідали до чолина, заперлись у весла й виплали в напрямі до другого берега.

Коли проплили вже більш третину дороги, Малет з острахом побачив, що до його віроги тече вода: в дії були дірки!

„Мокрі“ — крикнув — Ідь сюди! Я мушу пересісти до твого чолина, бо мое не допливе до другого берега! Швидко!”

Але Мокрі зовсім засміявся: „Я знаю, що та є дірка. Я сам їх зробив і скрив, щоб зразу не було видно. Тоді, вночі, мені не вдалось з тобою розправитись, але тепер не втечеш! Бачиш цих крокодилів довкруті?“

Малет послонув довкола: вода кишила від крокодилів, що тільки чекали на поживу...

„Ти лайдаку! Ти драбуго!“ — кричав у злості білий.

Нараз вірога похилилася набік і Малет впав у воду. Він справді змія прекрасно плавати, але як втекти перед крокодилами?... Він вцепився судорожно переверненої віроги й старався ногами підганяти крокодилів. Вони на мент завагались і Малет це миттю використав. Він вискочив на обернену горі дном вірогу й сів на неї як на ковч.

Тепер Мокрі зликався. А що, як білому владється притуватись? Ну, й досталося би йому тоді! Треба було діяти негайно!...

Він підплив своїм чоликом ближче й замахнувся веслом, щоб скинути безборонного Малета в воду. Але Малет був спортсменом кожним цілком свого молодого, сильного й направленого тіла. Він зручливо відбив удар, схопив весло за сам кінець і так сильно й несподівано торкнув ним, що Мокрі стратив рівновагу й шубовснув комоть головою у воду.

Малет не чекав довше. Одним

Па. сен. НАДІЯ ГЛИНЯНСЬКА

(ДК, Ожела)

і

па. сен. ВОЛОДИМИР ШЕ-

ХОВИЧ (ДК, Машко)

повідомляють, що їхні візначена відбулося дня 18 липня 1950 в Ганновері.

(Замість окремих повідомлень складають 20 ДМ на Пам'ятний Видавничий Фонд).

скоком він був коло чолина мурина й в найближчій хвилині вже сидів в чолині та держав у руці весло.

А Мокрі був у безнадійному положенні. Він справді ще боронився розпачливо перед нахабними ашурани, але хвилини його життя були вже почислені...

І тоді в серці Малета занурилося щось людське. Наповнило його м'яким теплом і він, не дивлячись на те все, що цей мурина йому зробив, почув до нього жалосердя. Та ж він — теж людина! Людина в небезпечі життя! Малет довше вже не вагався: сильними ударами весла розігнав крокодилів, подав руку муринові й позив йому влізти в чолин.

Мокрі в першій хвилині не міг зрозуміти цієї наглої зміни. Але зараз же впав на коліна і з плачем благав прощення: „Пане, я хотів вас збити, а ви мені рятуйте життя! Простіть мені! Я присягнув був пішсту за мого батька, котрого збили кілька років тому білі, але бачу, що не всі білі однакові люди! Я тепер буду вашим найвірнішим слугою і оборонцем!“

І свого слова дотримав.

П-а

ДЕСЯТЬ СПОСОБІВ, ЯК „ВИКІНЧИТИ“ ГУРТОК

1. Не скидай сходни в правальному напрямку; приходи на них тільки тоді, коли вже нічого іншого не маєш до роботи.
 2. Зачинай і кінчи сходни „десь так приблизно“ між 7-9 год. увечері, але ніколи не в ту саму пору.
 3. Ніколи не приготуй програми сходни; найкраще імпровізувати так на борзі, або ще краще: пожекэй аже вернешся додому і тоді аже подумай, що треба було ще зробити.
 4. Не дозволяй гурткові влаштувати мандрівку чи табір: вони ж того найбільше собі бажають, отже постарайся, щоб це не сталося!
 5. Скажи хлопцям, що їх замало, щоб щонебудь починати з ними і тому вони можуть провести вечір після власної вподоби. А відходячи до кіна, не забудь прогадати їм „як скінчите гратися, то загасіть світло!“
 6. Ніколи не приготуй віраду для гуртка. Найкраще взагалі не мати ніякого віраду! Або ще краще: мати його, але забути ключ відскриєні.
 7. Дозволь членам платати внески, коли їм хочеться, але не дайся, коли вони того не роблять.
 8. Коли новий пластуєн приїде на сходни, не звертай на нього ніякої уваги. Якщо він все ж таки пару місяців буде крутитись коло тебе, то значить, що він наспраду хоче бути в твоєму гуртку.
 9. Не борони хлопцям постаратися про власній однострій, але скажи їм, що зичайший одяг теж добрий.
 10. Коли хтось з твого гуртка має одержати відзначення, то вкаж його в кошени і дай його хлопцеві колеся, як стрієши його випадково на вулиці. Не дайж його хлопцеві в признанні цілого гуртка, щоб він часом не відчув дрібку гордості за те, що він освягнув. Це не було б добре!
- Ручимо, що за менше як 6 місяців ці методи „викінчати“ твій гурток.
(Local Council Exchange)

Молоде Перо

А. Калітачюк

П Л А С Т

Струні колени
Юнаків,
Усіх чару
Веселий світ,
Зелений шалю
Шкоу обвів.
На шаті трюбу, —
Завж властуві.

Надійма мовидь
Щі юнаку,
Завжди готові
У сія їм,
Чисть беромети
Завдання всія
Поміч в потреби
Скріплює їх.

Щоб не співало,
Радість чи адість,
Будь товариською
І завжди смійся!
Чи на довіділ,
Чи денебудь,
Добро робити
Готовий будь!

Найкращі літа
В Карпатських горах
Провести разом
В Пласту таборах.
Вступай до Пласту
Сильн набрати,
Тіло і духа
Закартувати...

ВІДПУСТКА В КОРОНІ

Написала Елен Рів

Найчудячіший на світі готель знаходиться в короні дикого фігового дерева серед африканського чагарнику в Кенії. Готель „Корона“ служить для розваги тим подорожникам, які хочуть полювати диких звірів на рушницю, а фотографічним апаратом.

За десять фунтів на день можна пригладатися найнебезпечнішому звіреві в джунглях — носороженцеві. А якщо маєте трохи щастя, можете пригладатися, як слоні, буйволи, леопарди і гієни вибирають розсипану для них в поблиській калабані сім'я.

Підприємливий готельєр, Шербрук Вокер, що побудував цей готель „Корону“, платить управі лісів п'ять шілінгів наємного щоднячно. Він заявив мені: „Всі витрати повернемо кожному гостеві, якщо не повиниться якийсь носороженець чи слон на віддалі „не більшу, як можна доплонувати“. А його жінка додала: „за таку віддалі уважається в нас 25 м.“

Я, гостюючи у Вокера, заявив готовість перевести з ним одну ніч угорі на дереві.

Вночі ми покинули містечко

Н'єрі і подалися яких 20 км. отвертним тереном аж до краю ліса. Вокер, що покінчив студії в Оксфорді, добре презентувався зі своїм „мазером“. Його жінка нам не товаришила, але його шіснадцятирічна дочка Гонорія, узброєна теж 7-міліметровою рушницю, вижидала нас на краю ліса. Вона певно вірила в те, що й її одної днина приймуть поміж „великих лонців“. Ця молода дичина обіщала мені боронити мене перед дикими звірми. Її батько пішов наперед з тубільними носіями якого пів кілометра довгою стежкою, що провадила до готелю „Корона“, та змелів їти за ним у відступі 50 м.

„Чому нам треба аж так далеко оставатись позаду?“ — спитав я своєї згур'яненої супутниці.

Вона вказала мені на просто змайстровану драбину, прабиту на всякій випадок до дерева.

„Такі драбини є тут при дорозі що 50 м. Було б дуже незручно нам всім різночасно пробувати влізти на цю ж саму драбину, коли б за нами гнався носороженець!“

На широкій галлявині сон знов здійшляся з Вокером. Високо над на-

ми, в розгалуженні одного дерева, ми побачили готель „Корона“, схожий на велике сіре пташине гніздо. Стрілка драбина, яких 10 м. висока, провадила на верхній поверх. Пні дерев були тут кругом обмотані колючим дротом, щоб не допустити шкваних і голодних леопардів. Молоді носильники витягнули при допомозі блоків наш багаж на гору через опуски двері. Ми вилізли на першу платформу, переступили могутню галузь і подальше вгору сходили до італійці.

Молодша дочка Вокера, Зузанна, саме розкладала на довгому столі помаранчі, банани, яєд, холодне печиво, салату і пиво.

Готелю гості з попередньої ночі, англійський фабрикант літаків Гейлленд і його дружина, залишили записку з списком їх фотографічно-любешької добычі: одна носорожка з молодими, два носорожі (один з них нав аламаний ріг), один величезний дикий кабан (адень при солі), два лісові козли, дві водні антилопи, три гвени, один „бородячистий“ кабан, кілька мавп та білка, що хотіла красти „щось на зуб“.

П'ять кімнат на другому поверсі були відділені від себе барбусовими стінами та мали електричне освітлення; струм постачали дві автомобільні батареї. На одній відокремленій галузі знаходилась дамська вбиральня. Умивальні мали текучу воду. Високо вгорі серед листя знала собі гніздо ворона. Властиві, обведені густим лісом, простигався густо зарослий високий травник на яких 60 м. до квадрату, з висохлою калабанною посередині, поперетинаний доріжками, що всі сходяться під готелем.

„Коли спостерігати звірів з землі,“ говорила Вокер, „коли стають полохливі й сторожкі. Але тут во-

ни нас не бачать, за винятком леопардів і мавп, бо слоні, носорожі й буйволи не дивляться вгору.

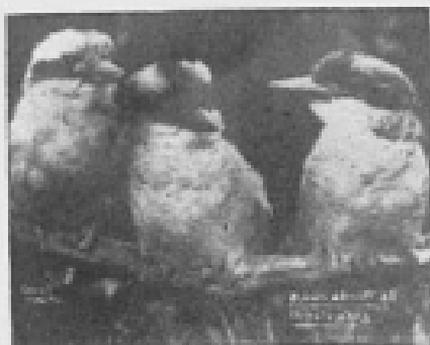
Коли слон турбує носорожця, що пасеться, цей вліз, що нападає на слона, але на тому кімчиться, бо слон має яких 2.000 кгр більшу вагу, як носорожець. Носорожець дуже не любить клоуна праліску, гвєну, що швенджається йому за ногами“.

Ми сиділи на терасі на подушках і розмовляли шепотом. Заір у вушичє на віддалі сто метрів тріск замку фотокамери, або коле аламата плитку шоколаду. Ми не курили.

Вокер оповідав: „На півтора кілометра чути, коли у слона воркоче в животі. Але як тільки вони зачують якусь небезпеку, прадушкують всі проки свого внутрішнього життя. Зрештою, ми ледве чи побачимо сьогодні слона, бо тепер велика посуха; звірі мусять їти 70 км до водопою і тільки тих кілька, що вештається поблизу нас, приходить шукати за сіллю. Пс-пс!“

Вокер крадько англівув через поруччя. Перший у відвіданні приїшов до нас полохливий, бурий лісовий козел з білими боками, що вийшов граціозно на галивину. Але він зачув небезпеку й тихо зник.

„Ходіть, носорожі, ходіть!“ — казав Вокер, пришулюючись до стіни; він обняв одною рукою молодшу дочку. Немов у відповідь йому ми почули голосний тріск в підліску. До соли підсувався аляй з виду, брудно-сірий носорожець, з глибоко запаленими очима; він задержався та почав обнюхувати якусь колоду. Підняте праве вухо, звернене до нас, поверталось немов стійчє голєра. Ми не ворушились. Носорожець обнюхав сіль, враз відскочив назад і полетів з піднятим вгору хвостом в гущу, коливаючись в боках немов гавайська танцюристка.

Кангури, що співіються, знищили во-
рога. Вони дали їм гуртові УСП
в Австралії.

галезники дремено дождали два по-
лохний лісові коали на свою чергу;
тільки безсоромні кролики постри-
бували собі перед носом Белінди.

Ми наставили прожектор і носоро-
жець відступив кілька метрів. Ми
запримітили в лісовому боці Белінди
розитрену ранку; це висинило її за-
диркуватість. Я згадав тоді на по-
ширену в цій околиці остерогу:
„Поранений носорожець нападє
при першій нагоді — зовсім як ад-
вокат!“

Полованка в цій околиці дозво-
лене і Вокер побоюється, що одної
днини який багатющій німрод ве-
бере собі готель „Корова“ за свою
стоянку. Гості цього готелю — це
або правдиві любителі звірят, що
цікавляться однакою як грубою ди-
чанню, так і дрібною, — або пильні
збирачі скітан особливих пород
звірят, що на носорожця кинуть
тільки раз оком, „аложать“ його і
вауть спати.

Готель „Корону“ трічі перебудо-
вували в тринадцяти роках його
існування. Під час війни, коли він
був замкнений, пакьями його здоро-
во потурбували.

„Тубильці нас кілька разів огра-
били“, розказував Вокер. „Ми тому

„Сль чути ще тубильцями, які
її розсипали“, замітив з жалем Во-
кер.

Лісова антилопа виринула знох
сто метрів від нас і задержалась,
нерушливо пережовуючи доброї
чверть години. Чотири чорні „шов-
кові“ мавпи з пушистими білими
хвостами і білими бородами погна-
лись хитким віттям. Здалека долеті-
ли до нас людські голоси.

„Он там“, сказав Вокер, „живе
старий ватажок з своїми вісімнад-
цятьма жінками“.

Повний місяць кидав вже тінь на-
шого дерева на землю, як виринув
наш дальший гість, перскаючи та
хрюкаючи: отжкіла, стара носоро-
жиха. За нею скрадалась брудно-
скупядовжена гнєма та прилягла
сподалік. Носорожиха дуже мотор-
но повернулася взад, збиваючи ку-
риву, і ставула прямо перед спокій-
но відпочиваючою гнєною. Ми оче-
кували якоїсь драми пралісу, або
лиш комедії, — але ніщо не ста-
лося. Носорожиха потупотіла назад
в лісову тьму, а гнєма подалась по-
тім за нею довгими кроками, виючи
своє „гу-у, гу-у“.

Взагалі ми бачили того вечора
шість носорожців. Вокер розпізнав
поміж ними одну носорожиху з дво-
річним молодняком.

„Це стара Белінда. Сьогодні вона
в ще гіршому настрої, як завжди“.
Тоді ми побачили приклад за-
кою сили в пралісі. Белінда та її
паросток хлєптали в багні, беручи
всю сім'ю в своє посідання. Третій
носорожець, ще не зовсім дорослий,
хотів і собі приблизитися, але Бе-
лінда нігнала його своїм харкїт-
ливим прискаканням. Величеський
звір повернувся до нас своїм гро-
тесковим профілем та заскомів.
Сподалік вижидав дикий кзбан зав-
більшки майже в поні (малого ко-
ника). Але він не показувався, бо
куди йому до них велетнів! На краю

кляско тепер перед в'їздом на стїл череп мертвяка, щоб вістрашити вломників. Чи є тут череп, Гонорбе?"

„Нї, але один є в шафі в умивальні“.

„Це череп мами. Але де є людський череп?“

Найменш улюблені гості Вокера — це бажоли. Одного вечора впродїє вони з залізної печі, коли в нїй розложили вогонь. Тільки завдяки тому, що Вокер заткав коння вгорі та вдолонї, — уникнув смертя на деревї від умалець бажїл, чи на землї в'їд носорожия.

Коли з дому губернатора, з 150

км в'їдалевого Найробі, приїде незраз товариство до готелю „Корона“, — звичайно притягає цїлі стада дичина, — мабуть дичина теж має уподобання у товариських взаєминах. Рекорд в ловцївських трофеях держить все ще жінка бывшего губернатора Кенїї. Біля її імени в книжцї гостей записано: „сорок до п'ядесять слонів“. Цї чоловік теж не видав своїх грошей даром: його капали рївночасно два носорожїї у п'їдвїжжї готелю.

Скант-генерал лорд Бейден-Пауел проїїв багато ночей в останнїх роках свого життя в цьому готелї „Корона“, зарисовуючи зїїрїв.

ЗІ СВІТУ КНИЖОК

Дорогі Друзї, чи Ви читаете щонебудь? Коли так, то пришлїть нам цікаві думки, щоб і другї з нами могли заїзнатися!

THE LEFT HANDSHAKE —

Hilary St. George Saunders, 1949
London.

Автор старається в цїїй цікавїй книжцї підкреслити виховне значення Скавїнгу на основї численних прикладів з дїяльності рїзних наїїо-нальних скавтових органїзацій в роках 1939-1945. Говорить про життя і працю скавтів при вїйськї, в полонї, двома, в пїдїїлїю, по таборах і шпиталах чи їнших установах. Починає оповїданням про героїчний вчинок данського скавта Ян ван Гофа, якому вдалось врятувати пїдїїнований нїмїцями мїст і так злегштити похід аїїїїїїтїв.

Згадавши ширше про життя і дїло Бї-Гїї, автор переходить по черзї до пращ скавтів в Англїї, Фран-

цїї, Бельгїї, Греції, Югославїї, Мадярщинї, Польщї, Чехословаччинї.

Дальше подає данї з життя скавтів в таборах полонених у рїзних кїнцях свїту та доказує, що їх фїзичну і духову тугїсть вони завдачуваї строгому скавтовому вихованню.

Говорючи про працю англїйських та амерїканських скавтів по таборах вїселенїїв, згадає і про українських пластуїв і свято 35-рїччя в Ангсбурї.

При кїнцї згадає про розвиток Скавїнгу по кїїїї та подає такі шїфровї данї:

	1939	1947
Америка	1.271.900	2.063.397
Англїя	698.885	604.249
Канада		98.794
Аргентїна	5.500	10.300
Австрїя		5.260
Бельгїя	16.924	53.495
Голїндїя	18.116	36.673
Єгїпет	10.134	8.000
Фїнлїндїя	12.358	17.389
Францїя	93.985	211.727
Греція	12.000.	41.722
Мадярщина	59.500	30.000

Спортсменка

“Краще вмерти на горі,
як на ліжку...”

З М А Г
З
П Р И Р О Д О Ю

Подав Р. М.

Монт Егмонт — гораць Новаго Паў-
мугу в Новій Зеланді. Висота 2729 м.

Земна куля е більш гориста й пофалдована, як ми собі уявляемо. Кожний континент має свої гори, з високими під небеса шпильми, які своєю величчю та красою дають живий доказ чудесної руки свого Творця. Хто має відчинені очі та хоч трохи охоти поцікавитися природою, — той зуміє відчутти її справжню красу й велич. Тільки той зможе зрозуміти мову тієї природи, подув вітрів, шум гірських водопадів, несамопитий блиск голих гірських хребтів, красу поодинокі гірської квітки та врешті повні небезпеки гірські гурагани. Особливо високі сріблясті шпалі відокремлених гір — це живий відвічний саї-дож, поставлений рукою Творця на Його хвалу.

Коли глянемо на карту півкуль і наші думки спиняться на найвищих шпильх гірських хребтів, нас опановує бажання глянути з їх висоти в безконечну далечінь та відчути красу величної але жорсткої природи. Очевидно ми починали б від наших синіх Карпат, які ми так добре знаємо, а відтак перейшли б до високих і гордих Альп.

4810 м. високий Монт-Блянк, найвищий шпиль європейського континенту, величаво підіймається вгору, до блакитного неба, та немаче володар усіх поблизьких хребтів з гордістю глядить на розлогі долини Франції та Італії. Його 3000 м. висока південна стіна — кам'яні ломи, розторожені сніговими сріблясті льодовики — це справжнє обличчя Монт-Блянку, “Проклятої Гори”, як її називають мешканці Савої. За здобуття “Проклятої Гори” була визначена велика нагорода. Один з мешканців Савої, 24-річний хлопець, Яків Бальмат, якого марила нагорода, кілька разів пускався в дорогу на Монт-Блянк, одначе завертався за кожним разом зо страху. Одного разу, коли він шукав догідного підходу на хребет, побачив трьох гірських провідників, які сперечалися за розподіл назначеної нагороди, немаче б то вони мали здобути вершок гори. Це остаточно спонукало молодого Бальмата йти даліше вперед та додавало йому відваги. В запалі, не зважаючи

на велику небезпеку, яка йому грозила на кожному кроці, він осягнув висоту 4500 м. Там вночі захопила його буря з сніговією. В скалистій щільній пережидав Балзат до ранку, а на другий день повернувся до своєї рідні. Декілька тижнів пізніше він все ж таки разом з лікарем Покардом перший здобув вершок Монт-Бланку (1876 р.). Заохочений нагородою, він шукає щастя в горах, нищпорюючи за золотом. З одної з своїх мандрівок він більше не вернувся.

А тепер перенесімся до Азії. З височини Памір, званої "Кришею Світа", тягнуться декілька гірських хребтів у східньому та західньому напрямках, які своєю висотою на багато перевищують усі європейські гори. Вони звичайно побудовані з сірого камення, граніту та кіфру. Найбільший масив цієї височини — це Гімалаї, найбільші гори світа, які з півночі відгороджують Індію від сусіднього Каракорум. Щоб пройти з тибетанської рівнини до Індії, треба пройти щонайменше 18 гірських ланцюгів. Наші Карпати в порівнянні з ними — це лиш гарна дитяча різьба з парковим краєвидом!

Величезні простори Гімалаїв ще не просліджені, лиш деякі хребти пробувала людина здобути — пробувала, та не здобула до сьогодні...

Посередині Гімалайського хребта виростає гора **Маунт-Еверест** 8882 м., яку номади називають "Богиня — Мати Землі". На західньому хребті Гімалайського масиву лежить **Нанга-Парбат** 8120 м., а в східній частині **Кан-Чен-Чунга** 8603 м. В гірському масиві Каракорум є друга щодо висоти найбільша гора світа, znana з своїх льодовиків **Давсанг** або **Годвін-Остен**, висока на 8619 м. Дотепер було вже багато спроб з боку першорядних європейських альпіністів, озброєних в найкраще технічне приладдя, здобути один з цих шпалів, одначе даремно. Вони могли адертися лиш на висоту 8000 м. Яка ж причина, що людина ХХ століття, спроможна розбити атомне ядро, не може осягнути вершка **Маунт-Еверест** чи **Нанга-Парбат**?

Найстрашніший ворог усіх альпіністів на тих високо положених просторах — це наглі бурі, які змітають людей у пропасті або засипують снігом, та незвичайно бідне на кисень повітря. Коли збільшується висота, кількість кисня в повітрі маліє, а тиснення стає щораз-то менше. Тяжкий віддих, важке биття серця, втома — це все ознаки гірської хвороби, яка викликає в людині байдужість до життя та неприродну зневагу до небезпек. Повітря в грудях свистить, щось залирає в віддих, серце прискороно б'ється. Вже на висоті 7000 м. людина з великим тільки трудом може йти крок за кроком вперед. Кожний крок на цій висоті — це вислід величезної напруги волі. Сильне ультра-фіолетне проміння пекучого сонця ще більше послаблює організм.

При здобуванні **Маунт-Евересту** англійці пробували користуватись 20-ти кілограмовими каністрами з киснем, які треба було дивгати на плечах. Швайцарці та німці відкинули цей невідгідний спосіб, бо нести 20-ти кілограмовий тигар на цій висоті — це ще більші труднощі. Вночі -30° Ц. мороз проникає до костей а вдень 60° Ц. спека остаточно висмоктує сили людини. Деяким експедиціям пощас-

тіло при добрій погоді досягнути висоту 8000 м. Десь на узліччі вони звичайно розбивали свій головний табір, забезпечений в харчі й опад та перед сніговою. Підходячи ступнево вгору, експедиція розбивала помічні табори, підсилювані головним табором. Для двигання вантажу альпіністи брали мешканців східних Гімалаях, призначених до висот.

Висоту понад 8000 м. можуть витримати навіть найбільш загартовані альпіністи тільки кілька тижнів, втрачаючи при тому ступнево свої сили. Щоб здобути ще дальших 800 м., треба відповідної погоди, тишини повітря та дуже доброї фізичної кондиції альпіністів.

Англіяцям, які з найбільшою завзятістю атакували шпиль Маврит-Евересту, не вдалося здобути його до цього часу. 1922 р. експедиція Мортонна та Мальорі досягнула лише висоту 8000 м. Два інші англіяці, які йшли з кінемем, досягнули 8300 м., а їх наслідники 8600 м. В останній експедиції брали участь Зоммервел і Нортон. На висоті 8500 м. Зоммервел не витримав. Нортон — більше досвідчений — пробував щастя далі, але мусів повернутися з висоти 8550 м. Наступний наступ на Маврит-Еверест робили Мальорі й Ірвін. На висоті 8600 м. напав їх монсун. В холодному снігу вони вийшли своєю моголою. Чи досягнули вони булі шпиль — невідомо. Інші члени тої експедиції бачили їх на висоті 8600 м., а наступна експедиція знайшла їх шатро на висоті 8500 м. Останніх 300 м. дороги в наших горах можна б пройти в одній годині. В Гімалаях, на цій висоті, тих останніх 300 м. — це боротьба з смертю, в якій дотепер завжди програвала людина.

Другий шпиль Гімалаях, **Нанга-Парбат**, високий на 8120 м. хоч нижчий від Маврит-Еверест, але більш стрімкий та дуже небезпечний своїми безупинними лавинами. Цей шпиль пробували здобути найбільш славні німецькі альпіністи, однак й вони за кожний раз верталися з невдачею та втратою в людях. 1934 р. Швайдер і Ашенбреннер досягли висоту 800 м. Буря перешкодила в їх дальшій дії. Нанга-Парбат славна своєю південною стіною, яка підноситься прямою стіною вгору на 6000 м. 1929 р. мюнхенські альпіністи штурмували східний килин Гімалаях — Кан-Чен-Чунгу. Їм вдалося досягнути висоту 7400 м. Але передчасний вибух зими приволовив їх повернутися. Підчас одно-годинної снігової поверхні землі покритася триметровим снігом! Наслідки можна собі уявити.

1100 км. довгий Кавказький ланцюг творить природну границю двох континентів, Європи та Азії. Кавказ начислає найменше 160 вершків, положених повисше 4000 м. В році 1856 англієць Мур здобув найвищий шпиль Кавказу — **Ельбрус** 5629 м. Німці Шустер і Пфафн 1902 вдерлися на 4700 м. високий **Ушба**.

Не треба думати, що Африка — це країна тільки розлогих степів, пустинь та пралісів. Довкрузи озера Вікторія, під пекучим промінням тропічного сонця, неначе якесь чудо природи, підноситься великий гірський масив, що своєю величиною мусить здивувати кожного по-дорожнього. Найвища гора цього масиву — **Кіаман-Джаро** — "Гора

Злих Духів" або "Бога Дощу", висотою 6100 м. Немов її брати, лежать побіч неї Кенія, 5250 м., та Рувенкорі, 5120 м. Цілий рік віє тут дуже зимний вітер, але сонце пражить немилосердно. Майже цілий рік ці шпалі овіяні туманом. Туристи дуже часто відвідують Кліман-Джаро, не зважаючи на висоту. Навіть найбільш досвідченому альпіністові грозять тут по дорозі численні небезпеки. У смугі вічного снігу, понад 4500 м., в кожній порі року шаліють тут часто бурі з сніговіями.

Ланцюги гір Американського континенту славні не так своєю висотою, як розлогістю. Вони тягнуться окремими хребтами майже від Аляски аж до Вогненної Землі, смугою довгою майже 16000 км. Найвищий шпаль північної Америки — **Мек-Кінлей** 6240 м., **Мавнт Логен** 5945 м., та гора **Ст. Еліас** 5485 м. Щобно німцелі Штукові вдалося 1613 р. вдертися першому на Мек Кінлей. Він пише у своїх спогадах: "лише з великим трудом та втратою решти моїх сил, мені вдалося туди вдертисл. Крім густе мряковиння я ледви міг бачити сусідні вершки". В 1897 р. італієць, князь Абруччі, добився в 140 днях до шпалі гори Ст. Еліаса. Гору Логена здобув один канадієць.

Арікаба — це найвищий шпаль Мексіка. Своєю висотою 5582 м., він трохи перевищує сусідній шпаль Попокатепель. Один з співучасників походу Кортеза здобув його ще в 1522 р.

Найгаріша гора південної Америки — це **Іаїтані**, 5000 м., яка виростає з болівійської високоринні. В ній немає нічого небезпечного, навпаки, своєю красою і гармонійністю вона творить "біле чудо". Переказ каже, що плем'я Іаків збудувало там золотий хрест, який 1898 р. хтось вкрав.

Далше на південь висота Кордільєрів росте аж до 7035 м. — це найвища гора цілої Америки — **Аконкаґва**. В р. 1897 одинокий швайцарський альпініст Кубріген перший вдерся на шпаль цієї гори. Відмінно від інших гір, вона з призначення є гробом кожного туриста. 1926 р. молодий австрієць Ганс Степанек сам один пробував осягнути вершок. 8 днів п'язніше віднайшли його сидючого на вершку немов би у вічному сні. Він не мав настільки сильної волі, щоб опертисл зморі сну. Базарець Лінг, який його там віднайшов, пише, що Степанек виглядав немаче живий, з великою бородою, наплечником та окулярами він сидів на снігу. 1944 Лінг, який 8 разів був на вершку Аконкаґви, заснув разом з своєю дружиною та іншими членами експедиції на вершку. Наступного року аргентинська військова експедиція знесла тих нещасливців в долину. З рани на голові жінки Лінга, яку вона собі зробила була підчас ходу, текла кров немов з свіжої рани. Сумний був теж кінець німецького геолога д-р Вальтера, який 5 разів пробував щастя на шпалі Аконкаґва. Кожний раз відганяла його мряка, холод та рідке повітря. Шостий раз він залишився на горі з виснаження — раз назавжди.

"Краще вмерти на горі, як на ліжку" — казав він.

Все почалося від того, що Рома пропонувала уладити веселий вечір, а Оксана була проти того.

А ВСЕ Ж ТАКИ УСМІХНИСЯ

Леся Хр.

"Синички" на мандрівці.

Вже „Синички“ розпалили ватру на відлюдьчій полянці за містою. Вже покликали до свого гурта Галю з Аргентина, Союзу з Австралії та Марічку з Канади. Вже відспівали свою пісню:

Ми синички невеличкі

Ми пташки рухливі —

а подруга зв'язкова все ще не знала, що це таке сповувало Синичок уладити сьогодні цю ватру. Це ж не була ані річниця заснування їх гуртка, бо вона припадає аж в листопаді, ані відновлення праці гуртка в Америці, бо це в лютому.

Аж тоді, коли побравивсь за руки, сказали своє гасло: „Синички завжди вірні одному гніздечкові“ та посідали докрути ватру — тоді Христя, гурткова, почала говорити:

— Подруго зв'язкова, та ви сестрички-Синички! Зійшлися ви сьогодні при ватрі, щоб спільно знайти розв'язку одного дуже важливого питання. Воно вже в такій чи іншій формі вярнуло на наших гуртках не від сьогодні, а підчас прогулянок нашого гуртка минулої неділі довело аж до суперечки між Ромою та Оксаною. Та, що гірше, як нам відомо (зазначаю, що це наша тайна, та ніхто поза гуртком про це не знає), отже, як лиш нам

відомо, внаслідок цієї суперечки цілий гурток поділявся на дві протії — одні за Ромою, другі за Оксаною. Все почалося від того, що Рома пропонувала уладити веселий вечір, а Оксана була проти цього.

— Бо це ж зовсім не на місці тепер! — перервала її Оксана.

— Бо ти все лиш панакхид хотіла бі! — відгукнулася Рома.

Справа починала бути неприємна. Поза плечима Роми та Оксани їх „партії“ поприсувалися ближче до себе та відкляли „дискусії“. Христя просила надаремно: — Та дайте ж спокій, дозвольте хоч мені договорити!

Щоб врятувати ситуацію, зв'язкова сказала:

— Коли вже дискусанти такі запальчиві, то нехай самі скажуть нам, які їх думки. От, нехай Оксана почине. Добре? —

Дискусії притихли, хоч „партії“ гляділи на себе і дальше вонком. А Оксана (пластовим ім'ям: „Плакуча Берізка“) почала говорити:

Бо я вважаю, що в такий час, як сьогодні, коли ми розсіяні по світі, та коли може й назавжди позбавлені Батьківщини...

— Та не крич вороном! — впадо півголосом із Роминної партії.

— Тоді робити веселі вечори —

це просто не годиться. Це неприродно — радіти в такий важкий час! Це таке жене, що просто не треба повсменю.

— Дякую, а тепер ти, Ромшо!

— Я, подруго зв'язкова, думаю, що так ставити справи не можна. Та ж ми молоді, то хіба ж нам не можна побавитися, погратися? — гарячилася Рома.

— Запчайво! Та ж навіть у нашому Пластовому Законі кажеться, що пластун все доброї гадюточка чотирнадцята, а в англійському Законі кажеться, що пластун завжди усміхнений-точка восьма, а в "Великій Грі" кажеться, що Пласт навіть людину радіти-сторінка двадцятьдів'ята... помагала їй Слава, що її в гуртку називали "Доктор Серафікус" — бо десь вона все знає!

— Я погоджуюся з тобою, Славо, але ти тепер не мала голосу. Та коли вже ти говорила, то в ім'я справедливості треба нам послухати ще когось із другої сторони. Може ти, Уляно, нам щось скажеш в оборону нашого твердження?

Улянка відкинула косу на плече та почала своєю рівним, тихим голоском:

— Я не можу перечити Серафікусові, якщо вона покликється на Закон та "Велику Гру". Але коли там говориться про сміх, чи радість, то хіба ж не про поверховну, а таку, що є зовнішнім виявом нашого вдоволення зі світа. А хіба ж ми можемо бути тепер вдоволені, коли світ та докільта, в якому живемо — такі дуже чужі нам?

— Але все таки — згадай хоч ті чудові Альпи. Сяга їх вид — це ж розкіш! — вирвалася Орка, що її ще в Міттенвальді звали "Гемзюк", а з давніх часів "Розстріпаною". — О ні, Орксо, — заперечила Улянка — хоч чужа природа гарна і ми можемо подивляти в ній також могутнє діло Творця, то вона все таки ніколи не заступить нам на-

шої. Ніколи не відчуєш такого повного вдоволення, мандруючи чужим світом, як тоді, коли чуєш, що ноги твої ступають по рідній, коханий землі, коли повними грудьми адихнеш рідне повітря, коли бачиш над собою рідне небо.... А вже не говорю про чуже докільта. Ми можемо прожити тут і все життя, але воно залишиться нам чужим. Ми можемо навіть дечого навчитися від нього, але ніколи, ніколи воно нашим не стане!

Про Улянку ходили смітні, що котрибсь віршиє у "Молодому Житті" — то її пера. А вже говорити, то вона зміла годинами. Отже зв'язкова, перебачаючи небезпеку, передала голос Ганусі. Гануся сиділа притулена до Оксамки та вдумчиво гляділа в іскри, що вилітали з ватри та падали кудись у темнїй вечора. Вона спершу неначе змалкала, коли її заставили говорити, а опісля почала тремтячим, дитинним голоском.

— А я маю засушену мальву. То мануни сиділи її в нас під вікном. А як нас везли німіці, то я ту мальву зірвала. Я ношу її в молитовнику. І я її так дуже, дуже люблю.... — і дві великі сльози виступили на Ганусині оченята. Коли вона починала говорити, то Орка проворкотіла: — Це не до теми! — а опісля стало тихо, тихесенько, тільки ватра тріскотіла....

А тоді подруга зв'язкова спитала Христї: — А що ти думаєш про це?

— Я вважаю, що й одні й другі трохи правду кажуть. Але, як гурткова, не беру нічної сторою, а хочу лиш, щоб обидві сторони дійшли якнайскоріше до згоди. Тому ми й уладані що ватру, та просимо вас, подруго зв'язкова, сказати нам, яка ваша гадка про це. —

— Я радо снажу вам. Моя гадка, що й одні й другі не зовсім неслухно боронять своїх поглядів. Прав-

ду каже Слава, що лиш сумувати та тужити це не по пластовому. Правду каже й Улянка, що ніяк чужина ніколи не заступить Батьківщини. Але, щоб дійти до розуміння, я хочу вам усім поставити ще одне питання: що ви розумієте під Батьківщиною?

— Наші гори, ріки, поля! — викрикнула Ірка.

— Ясні зорі, теплі води! — пригадувала Оксана.

— Білі хатки, церкви, сади...

— І вишивки, і танки і пісні.....

— І всю нашу культуру...

— І нашу історію....

— І ваші варіа....

— І нас самих.... — договорила вквраз Улянка. Та тут подруга зв'язкова дала знак рукою, щоб перестати та сказала:

— Ось бачите; знайте добре, що ви самі сказали! Це правда, залишили ми нашу Землю, та тут за нею буде завжди з нами. Але ж хіба не мандрують із нами по світі наші чудові пісні, наші танки, вишивки, наша вся історія, культура, ціле всміхнене наставлення, притаманне лиш нашому народові. Та вірніші наш пластовий дружній гурт — хіба ж не творцями ми самі для себе тої малесенької Батьківщини? Оце й вічне джерело нашої усмішки на устах, нашої радості, як слушно зауважила Улянка — не по

верховної, а тої, що пливе із глибини серця! Чи згодні ви зі мною?

— Так, так, так, — кликали Синька, одна перед другою, а найголосніше, очевидно, Оксана та Рома.

— Якщо так, то гутірка покінчена. Не забудьте, Ірво, написати про неї до Галі, ти, Славіно, до Марічки, а я напишу до Соні. Ти, ще хотіла щось сказати, Уляно?

— Я мушу вислати нашу гутірку до хроніки. Як її назвати?

— Чи робимо веселий вечір — це Рома.

— Е ні, наша гутірка заторкувала кулі ширші теми! — це Серафікус.

— То я знаю — це Оксана — "А все ж таки — усміхніся!"

Ця назва всім припала до вподоби. Ще відспівали "Далека Ти, та близька нам" — та поверталися додому. Оксана йшла з Ромою за підруку та укладали точки на веселий вечір. А Христи вквратилася до зв'язкової: — Подруго зв'язкова, я справді дивуюся, що ми так швидко дійшли до згоди. А то я вже боялася, що, криві Боже, гурток розлетиться!

— Не бійся, — усміхнулася зв'язкова — чому ж не мали погодитися, коли всі ставили справу ясно й одверто — по пластовому?

БЕЗПЕЧНІСТЬ У ВОДІ

Для соєї власної й інших безпеки — будь добрим плавцем!

1) Навчись під доглядом плавця правильно віддихати та робити плавальні рухи.

2) "Лежати на воді" або "ходити в воді" — дуже потрібна штука на випадок вичерпання чи судорогів.

3) Вивчи "американський кравль" — для власного вдоволення і здоров'я.

4) Навчись плавати боком — це добрий спосіб для відпочинку й рятунку життя.

5) Якщо ти добрий плавець, — вчись рятувальних методів. Не берись рятувати інших без такого вивчення!

Впорядником повинні бути лиш дійсно зразковий пластуни.

На питання:

„ЩО ПРИТЯГАЄ

ЮНАЦТВО ДО ПЛАСТУ?“

• в старші вчителі •
свого власного спостереження.

Ю. Лактей

Юнацтва не притягає внутрішня праця Пласту! Звичайно юнаки голосились до нас саме по якихсь природних вступках, вступках на сцені, втрах, стрічах, національних святках тощо. Коли я питався, чому такий юнак хоче належати до Пласту, то відповідь була досить проста: „бо я бачив, як гарно пластуни вступали в одностроях, співали, виконували програму і це мені дуже подобалося!..

Значить, що довільніша форма притягає пластуни. Тільки мала кількість вступала до Пласту, звичайно і його внутрішнє життя. Юнак потребує, щоб на нього дивилися інші. І коли він у звичайному житті був не найкращий пластуни, то все ж таки він бездоганно виконував свої обов'язки, коли на нього хтось дивився.

Великою перешкодою в пластуванні є негативний вплив американського вільного життя. Кіно, ковбой, стрільщина і обиваство, биття по обличчю, „боми“ по дорогах, неморальне життя і т. д. — і в такому „прекрасному“ світі живе юнак щільний день. В школі — те саме. Рід-

ної мови йому не потрібно, бо нею нігде не послуговується. В товаристві так поводить, як це бачить в кіно. Ніщо його не обходить крім забави (в розбійників, ковбоїв, або й щось гіршого). А в приватному житті насміає старших і до праці такої динний, що ледве виконує те, що йому мусить.

Якщо ми хочемо виховати юнака згідно з пластовою програмою, то треба шукати уяву на кожній його сцені. Одного разу, в розмові з наймолодшим в курені гуртком і вони мені поставили таке питання: „Чому старші пластуни курять?“ Ну, розуміється, я їм сказав, що вони мають на те дозвіл, але в голові тих малих юнаків не могло поміститися: як то — він пластуни — і той пластуни; тантомо щось вільно, а йому — ні! Якщо щось не є добре і того не вільно робити — то всім!

Впорядником повинен тому бути дійсно зразковий пластуни, щоб юнаки мало що могли знайти в нього негативного. Він мусить бути моральний, чистий, не курити, — одним словом мусить знати, що пластуни з нього братимуть приклад. Лише такий впорядник зможе впержати гурток на належній висоті. Впорядник, які самі зле поводитися, не можуть вимагати від юнаків, щоб вони поводитися краще! Старший пластуни чи сеньйор, що п'є, дуже негативно впливає на юнаків. Пластуни повинні завжди і всюди бути пластуном в повному розумінні цього слова: на вулиці, в церкві, в школі, в кіні, в театрі — і дома!

Джентельмен — це той, що від себе вимагає більше, як від інших.

Щі наші розмови дадуть нам змогу узгодити неабно питання.

ГУТІРКА З ПЛАСТУНКАМИ

ГЛЯДИ ШИРШЕ

Цьопа Паліїв

Пам'ятаю, як в одному із „Пластових Вісників“ (Канада) читала я таке: „...Застановіться, чи не слід би нам (розумій: старшим пл-ам) вже закинути класичний підхід до праці...“ Потім було ще багато питань...

Читуючи це, побачила я тоді Вас, своїх знайомих і незнамих мені старших пластунок, щонайменше заклопотаними... Подумала я: час скоро біжить! Ви й не стямнілись, як змінили свої голубі, червоні, зелені пл. хустинки на суворий гранат... Ну і що ж даліше? Чи тільки в тому зміна? Ні, Мої Дорогі Пластунки! Навпевно ні!

Не тільки час не стоїть на місці. Кажуть, що навіть смак до страху літах змінюється! Але зовсім певно, що у моральної людини з літчим міняються зацікавлення, обов'язки, міняється відношення до них. Так є і так мусять бути, бо ми ж живемо!

Життя гарне, життя тяжке, життя цікаве, життя коротке, життя мудре та безнадійне і т. д. Ясно: від змісту, ким життя виконуємо, залежить все його прикметник.

„Для нас, пластуни, байдуже, чи життя коротке чи довге. Для нас суттєве, щоб було воно не мале, не дрібне, а велике. Ми хочемо „сповнити кожну мимозочу хвилину прецизним зністом шістьдесяти секунд“ (Велика Гра — Ю. С.). З Ваших відзнак, однострої, організаційної приналежності виходить, що Ви рішались на стиль життя, що його називаємо пластуницьким. Можна б на тому ствердженні розмову нашу закінчити. Я буду однак її продовжити, бо саме тому, що „час так скоро біжить“, хотіла б я якнайскоріше одну річ висказати.

Я бачила Вас не раз при пластових зайняттях: Ви з увагою прислуховувалися до гутірок, дискусій, з запалом Ви їх виголошували й самі, Ви точно виконували накази (хоч з більшою замешуванням декотрі з Вас давали накази другим!). Одним словом було все в порядку. Але я теж бачила, як не одна з Вас виходячи з пластової домишки, чи покидаючи табір, скидаючи однострій, змінювалася... Не хочу тим зараз сказати, що робили Ви щось злого! Ні, борони Боже! Ви „скидали“ однострій, як тигар пластових „пут“, „вбували“ із пластового середовища і ставали вільнішими, свободнішими; Ви починали жити „своїм особистим життям“... Ви може навіть у тому моменті почувалися ідоволеннями, але мені саме тоді було Вас школа, було мені Вас жаль! Жаль мені було за тим, що Ви не живете одним, повним життям. Жаль мені було за тим, що Ви ділите свої думки, увагу, почування, зацікавлення поміж „себе“ і Пласт. Пласт стоїть побіч Вас і він не вилетений у Ваше існування!

Згорблена постава викликкує враження тілесного недбалства і духовної недбалості. Пряма постава вказує на силу тіла і енергію духа. (І. Боберський.)

Слухали Ви перш а то й співали пластову пісню:

Гей життям назустріч, долі здій на глум

Гордо вступав молодий пластун...”,

але були не тільки слова, тил разом пісні, так як нераз слухали Ви без глибокого відчуття слів вголосованого приречення, чи слів закону, думаючи, що слова ті відносяться до якихось виняткових ситуацій, не розуміючи, що вони в першу чергу відносяться до Вашого особистого життя! Саме: назустріч життю йдемо додл, назустріч життю йде із гордістю та певністю пластунка і вірить, що й долю і життя візьме „за роги”, бо вона знає чого вона хоче від життя, від себе, від других, вона має життєвий напрям, вона знає засади життєвої поведінки у кожній ситуації. Так, вона це знає під умовою, що її життя (не ділим його на плаstone і особисте, бо такого поділу немає) має пластовський стиль. Це по мійому найважливіша річ, важливіша навіть за те, чи хтось формально даліше є членом пласту чи ні!

І тоді не будуть пластунки на новому етапі пластового життя ставити собі питання, який брати підхід! Бо підхід автоматично несе Вам життя: якщо Ви виле по слову способом думана (не по метриці), — не юначки, то Ви навіть не повинні бути способні стосувати юнацький підхід у праці! (Тільки не мішайте тут поняття солодечки!).

Річ вся, що можна а навіть дуже доцільно творити різні „комісії для опрацювання різних питань”. Але це не вистачає, чи так це потребує одної передумови:

Мені здається, Мої Дорогі Подруги, що найважливіше у Вашому старшопластовському житті є те, щоб Ви, як старші пластунки, почали шораз глибоше розуміти, що „Пластова Гра” не ведеться обов’язково тільки в пластовому однострої і не ведеться вона тільки за „добуття хоругви а ворожому таборі” чи за першєнство у будові шатра на Святи Вєснє! Ні! Вєлєка Пластова Гра ведеться за КОЖНОЇ з Вас МІСЦЕ не тільки у Пластовій Організації чи пл. курені, але В ПЕРШУ ЧЕРГУ ЗА ВАШЕ МІСЦЕ а РОДИНІ, у ВЛАСНІЙ СУСПІЛЬНОСТІ у СВІТІ!

Богато пластових значок не переходить до УСП. Це зовсім природне явище і в причини тут входить не будемо. ВИ залишились у Пластовій Організації, ВИ вибрали ПЛАСТ, який має помогти Вам а пройти крїзь життя а успіхом. На тому шляху Ви повинні мати почуття, що життя є вєлєке, неважно чи воно особисто більш чи менш успішне, бо живемо у важливих несподївних часах.

Чи Ви вірите, що так буде? Я вірю, — а Вам раджу прочитати а увагою оці слова:

„...гляди шєрше, гляди внише, гляди далєше перед себе а побачиши дорогу...” (Бі-Пі).

Скобі

Ц. Паїпа.

ЯКИМ МАЄ БУТИ "МОЛОДЕ ЖИТТЯ"

Більшість голосів нашої анкети донягалася зробити „Молоде Життя” часописом для юнацтва. Зміст мав би пристосуватися до віку того віку. Але були теж голоси, що ставили справу глибше й ширше. Один з таких голосів поміщено (Сен. Є. Круцько, Клівленд з 16. V. 1950):

„Якщо йде про ідеологічно-світоглядні питання, то найбільше потребує духового провідника, яким повинно стати „М. Ж.”, — старше юнацтво і старше пластуство. В тому періоді життя молода людина стає перед найважливішими питаннями її постави до життя і світу, її внутрішнього — і цього визовні. В цьому періоді теж найбільше людей блукає в шуканнях і здебільша розгублюється, не маючи ніякої підмоги в противірочних поглядах і ситуаціях. Тоді саме людина „виходить з життя”, емансипуючись більше чи менше від авторитету батьків і виховників. Ото ж найбільш пекучою потребою з пластового ширшого становища, так сказати б з становища пластової філософії життя, є журнал для віку 17-22 (а навіть 25) рр. Варта упривілежувати увагою цей вік, хоч би коштом зречення з видання „Новака” і, коли конечно, потрагування на волячущинному молодшого юнацтва.

На обоснування цієї думки треба б і можна б багато говорити. Я тільки коротко скажу, що це дуже широке явище, що у даному віці людина найчастіше не може дати собі ради з такими питаннями як християнська етика, мораль, патріотизм і т. зв. „реальне життя”. У ви-

сліні дуже часто ці високі засади, брами досі серйозно і послідовно, залишаються на фасаді, а „реальне життя” і модерний світ беруть верх. Не можна в цьому вловити молодого людина, бо в зіставленні повнших засад з недосконалою людською природою і дуже недосконалим життям, криються саме найтрудніші питання людських індивідуумів і людських спільнот. Вони ніколи не вичерпні, але ж чи чим треба оправдувати таке недостаточне розроблення цих питань нашими клером, школою, виховниками а в тому і Пластом? Це тема дуже широка. Але ж бо мислення і світогляд в розумінні не ідеології, а життєвої дії індивідуумів і історичної дії людських спільнот, а чи не найслабшою сторінкою духовної зрілості української людини.

Треба було б широко розважити, щоб розробити ці питання і остерегтися оскільки тільки можливо від незрозуміння чи непорозуміння. Це можна б і треба б пробувати на сторінках М. Ж., хоч і не легким стилем, бо його трудно пристосувати до філософичної проблематики. Але дозрівачій до самостійного життя молоді треба конечно дати хоч трохи філософичних напроваджень, про розв'язки не говорю, бо вони не легкі і для старших і самих виховників-учителів молоді.

Та не тільки основних напрямних і допомоги в пізнанні потребує людина. Перед нами, емігрантами, які мандрують чужим краєм, а великим тиском стає питання нашого пізнання середовища, в яких живемо, і зайняття постави до них. Це одне з найважливіших питань еміграції і на нього не дається відповісти поняттями: пристосування, інтеграція, асиміляція, оборона перед внародоуленням. Питання нашої постави до середовища, в які нас ки-

дає доля, це найперше — не як задається „національне питання“, — але найглибше питання духового обличчя і формування цього обличчя. Це в першу чергу питання моралі і духовного збереження, а далі ще це питання нашого розвитку і дозрівання, або замороження в ізоляції, а що ще гірше — занепаду і руугублення. Перше явище позначилося в часі нашого побуту в Німеччині, друге — занепад — грозить нам тут. В Німеччині багато людей нечувалося, але хто хотів і вмів шукати, міг багато скористати. Тут — не то духова пустка, як підносить Улас Самчук, але духовна нікельція під знак \$ і моральна гниль, яка проникає всі ділянки життя. І я сам відчуваю як важко жити в тому світі і бачу, як з якоюсь неблаганною силою давить цей світ і молоді асамблюються (будучи надалі патріотично наставленими), старші терплять як на справжньому вигнанні. Тому не саме патріотичне підсилювання, але зміла духовна розправа з світом, якою нас давить і грозить так дуже, — це теж дуже на потребу! Застерігаюся, що висновок з зроблених лише натисків не можна обрати в окреслення: відмежування, повна негация чи що. Питання треба ширше розробляти. Отже характер М. Ж. в означив би так: Виховання патріотичне та гнєредусім в моральному дусі з глєблєком розроблюванєм сїтегладєкєх питань, з впливом і на позлаплатєвї круглє...”

Той, хто зробив добрий вчинок — не повинен його пам'ятати; кому зробили добрий вчинок — не повинен його забувати!

Чужі думки, що їх варта прочитати та розказати

ЩО ДАЛА НАМ ЦЕРКВА?

Це Церква назернула цілий романський світ. Це Церква перемогла ересі і вдержала правданє полудн'я Христової науки живини, — ба навіть запалєла новий вогонь цивїлізації в світї, що лежав пустий, спустошений і в димях.

Це Церква упрямєла поля і мєстєла шляхє. Це Церква будувала кєлєгозбїрнї, шкєлє й лїчнїнї. Все одно чи вона працювала в романськєму, гєтїчнєму чи барокєвєму стилї, вона не тїлькє будувала, але й спїнала поеми про красу і Бога.

Рєбїтанкє в мозаїцї, в камєнї, в барвї і в тканих гєбєлінах — найбільшї імена в мєстєцтвї — не Пї снїнї. Першї науковцї і лїкарї, поєтє, вчїтелї і студєнтї — не тїлькє частїна прозвє Пї незїрнї енергїї, це овєчї, що по нїх всї можуть Пї пїзнати.

Вона дослїджувала Свєтї Пїсаннї і фїлософїї; вона творїла пїснї, писала трагєдїї і комєдїї. Пї свєтїх згадували ще й тодї, колї корєлєвї вжє призабулї.

Вона була велїчавє теж і своїм власнєм багатєством жїттє. Пї мїстїтка прїнесла для кожнї дєбї Пї їснєваннє вїновузалєпнєннє вїчнєго жїттє... Пї Лїтургїя збагатїлась поезїєю, сїмволєма і глїбнїною знєчєннєм. Пї фїлософїя, як Пї зїбрали разом такї мужї, як Августїн і Тєма Аквїнськєй, — вдержала пробу часу.

Ось це все тепер і ваше багатєство! Вє налєжнєте до найстаршї, найкультєрнїшї жївучї їнстїтуцїї в захїднєму світї!

Fr. Beauchamp Thornton:

How to improve your personality by reading, 1946.

На другий рік зробимо
ще кращий табір!

У СОНЯЧНИХ БАЛЦІ

(Табір Торонтських юначок
Подала Лі

Дощ устав. Вже тільки в густому листі дерев шелестять останні поодинокі краплі.

На невелику поляну заїхало вантажне авто, 13 юначок вискочило на заросену траву, обтрясло дощ з брезентових полотниць і розсипалось по поляні.

Табір в тому ж місці, що й торік: в долині, над потоком. Кругом кручі, густі дерева.

Юначки розтаборюються: Тут нашіт, там довкола шатра. Цього року все йде вже справно, без затриму. Там, трохи нижче над потоком, — кухня, магазин.

Зпоза хмар, як на замовлення показується сонце. Праця йде ще веселіше. Звідкись з'являється торічний приятель таборювачок — пес "Данило". Він завянта пхає всюди свого носа й перешкаджає, як звичайно. Понад поляною — сміх і гамір. З нової кухні стелиться дим.

На нашті допоче прапор. Таборове життя йде вже нормальним ходом. Над потоком чути цокіт сокир. Кілька юначок викінчує невеличкий місток, інші ставлять брану. Цим разом все мусить бути краще, як торік.

Чергові несуть воду, розхлюпуючи. За ними підбігає невідступний Данило. Вони вже можуть пройти новим містком. Десь за шатрами стійкова з непевною міною старається намовити адивовану корову вступитись з терену табору.

Вечоріє. Сонце вже зайшло за кручу, вже тільки верхки дерев золотить. Десь в гуші не втихають пташки. Над потічком пахне м'ятою.

Під наштом сидять юначки і співають. Хтось мелодійно иторує: "Весняних мрій..." Голос стелиться долиною.

Знов полудне, жарке сонце. Таборювачки сидять довкола "стола". Перед кожною парує зупа. Данило терпеливо сидить при столі й тільки час до часу обгявється від якоїсь влізливої музи. В густій

траві брелять бджоли, кружляють довкола жовтих квіток у "вазонку" на столі.

Якось вже й дотепи втикли, вже навіть не насміхаються з чужого спаленого носа. Врешті довгоожидає "смачного" — і мелодійний стукіт ложок об ідушки. В таборі апетит незблизкий!

Нічна тиша. Погасло світло свічок і зникли видовжені тіні на стінах шатер. Тільки закутана в накривала стійка безшелесно проходить по таборі. Холодна ніч. Білий серпанок мряки пронизують тут-то-там святоіванські жучки. Над потічком рахкають жаби.

Нагло свисток: Тривога! У шатрах шорох, вовтузня. Без світла вибігають тіні, тягнуть наплечники. Короткий, тихий наказ і таборівнички підкрадаються в сторону кручі, де чути свист. Знов тиша. Здавалось би, що все спить, як би не тріскіт сухої гильки, чи лопіт каменя в кручі.

Ранком — по молитві. Надсувають темні хмари і чути вже надходячу грозовицю. Таборівнички стягають рушники з "заднього подвіря" і зносять сухе рішча до магазину. Ще тільки кухню накрити. Великими краплями починає падати дощ. Натягаємо величезне полотноще, ще тільки кілків бракує, але ліса не вільно рубати. Прийшлося помагати собі пластиними налиццями. Вправді врешті кухню закрито, але юначки заплакані від диму, по кістки в болоті, промокли до нитки, але веселі, співають: "Дощик, дощик напав дрібненький".

Тереновий марш. Сонце прилікає з усієї сили. Ось з кручі одна група сигналізує семафором до табору, а друга над потоком нетерпеливо дує у маленький вогник, бо вода ніяк не хоче закипіти...

На поляні тріскаче ватра. Золоте полум'я — і мільйони зірок. Довкола таборівнички задивлені в вогонь. Немає сьогодні ні жартів, ні сміхів, як досі при вечірніх ватрах. У всіх якийсь виїнятковий святковий настрій. У декого навіть сльоза в кутику очей. Бо ця ватра присвячена Рідному Краєві. У декого цікаві спогади, хто віршичка знає про наші Карпати, у іншого степова пісня... "Далека Ти, а близька нам!..."

Все має свій кінець. І наш табір теж. Розіжджаємось з чудовими споминами, покріплені в душі, загартовані фізично. І всі, як одна, обіцяємо собі: на другий рік зробимо ще кращий табір!

Коли рветься — не трать холодної крові, зв'язки і знов зв'язки, а потім шукай нового мотузка. (І. Боберський.)

Смілий Лев символічно відкриває виставку Укр. Нар. Мистецтва та Пластового Кутка в Дні Пластуна в Клівленді, Огайо, ЗДА, 21. V. 1950 р.

ДЕНЬ ПЛАСТУНА В КЛІВЛЕНДІ

Подана Мазка

21. травня 1950 влаштувано День Пластуна в Клівленді, Огайо, з повним моральним успіхом. Це ж бо вперше в цьому мільйоновому місті виступили публічно українські пластуни, надаючи імпрезі поважного пластового характеру. Привабливість Начального Пластуна, Сірого Лева, викликала у всіх планесений настрій. Свято було доброю пропагандою пластової справи, пролозило перші льоды й доказало, що рік муравлиної талкої внутрішньої праці не пішов на марне (у висліді організовано Пласт-Пріяте). Батьки раділи з цього, що їх діти виховуються у

найкращій нашій молодечій організації, а діти ситі з радості, що можуть стояти в пластових одностроях у аддисциплінованих рядах та готувитись до важкої служби Богові й Вітчизні. Громадянство мало змогу оглядати справжній „Цвіт України й Красу“, що бальсамом лікувало наболіле тугою за Вітчизною серце та додавало віри й надії на майбутнє.

Вже о год. 7.40 вранці очікують пластуни на галі гр. кат. церкви в рівних лавах милого Гостя. Грімке „Скоб“ вітає Сірого Лева, як тільки вступає на залу в товаристві Станичного. Звіт, чоломощання з Кошових і перегляд частин. Безпосередня дружність і сердечність Начального Пластуна зворушують до сліз. По пластовому гамні, точно о 8-мій год. вступають пластуни до церкви, де місцевий парох, о. декан Грьсько відправляє з наміренні Пласту Сл. Божу. Співні пластуна, відповіда проповідь о. декана та перед закінченням Богослуження ще й окрема заохота до вірних піддержувати Пласт і взяти участь у пластовому святі — зробили помітне враження. Значна частина пл. молоді відбула з нагоди свого свята св. Сповідь та приступила до св. Причастія. По Сл. Божій роздають леточок-запрошення на свято і виставку в Народньому Домі.

З церкви відю на збірку, щоб почути слова приніту й потіхи дорогого Гостя. Начальний Пластун весело розмовляє з найменшими. А старші прогадують собі незабутні хвилини такої розмови з їхньою ранньою молодістю... Чи адать собі справу з того оці жовтодзюби, що це в їхньому житті історична хвилина? Кілько їх ровесникам пощастить позмагнитись колісь такою зустрічю? Вони й не знають, що досвідчене око Найвищого Провідже-

ка, який вже не одного „вклав у люди“, рівночасно з жартами бистро контролює Тіюю пластову змієість, виробленість, поведінку. Щось воно з впорядком вийшло не дуже „до військовому“. При „оберниксь“ — не так то легко вгадати, котра рука ліва (а впорядок каже обертається чомусь обовязково вліво!), христитись якомсь не впадає, а роздумувати — часу не стає. Новачтво тепер відходить до дому, щоб у білх одностроєх квіти участь у церковному обході (коронація образу Пр. Діви Марії і віддання себе під її покров). А старші пластуни йдуть до Народного Дому, щоб підготувати сцену до виступу та улаштувати виставку.

Точно 2.30 Начальний Пластун при „яснєстї“ найменших, по віясніванні пд. гимну — відкриває виставку українського мистецтва й пластову виставку. Численні гості оглядають скромну, але по мистецтвену влаштувану виставку скарбів України — зразків народного мистецтва. Цікавляться моделлю пластового табору (праці Н. Козбура), з смаком розложеном журналами й іншими виданнями.

Хоч до заповідженої програми на сцені ще більше як під година, зала виповнена шцєрть. Не багато імпрез тут тишиться такою фреквенцією! Точно о год. 4 п. п. розтигається занавіс. Знова сценка: біля снігової баби — хоронід юнацтва, спіл, легко синяється сніг. Але вмовкає спіл, зникають діти, ярже сонце топить снігову бабу, вона паде й з'являється рання весна, що під звуки пісні „Витай весно“ виводять граціозний валець, а врешті збігає вниз і обдароває Начального Пластуну в першому ряді розшишеною китидією пурпурових ром під оплески захопленої публіки. Весна, розкинувши квітки з свого кошничка

вбігає на сцену й зникає.

Нова картина найменших: живий ліс на весну. Під грибами дрімаччі очкайдушки а перед ними лісові мавки а розкишніх строях.

Офіційне відкриття: На килимі, на синьому тлі — велика пластова ділка, спереду стоїть з кошичками рушничками і квіти в вазі. Станичний втає гостей а особливо Начального Пластуну й просить його забрати слово. Під оплески Сірій Леа виходить і питоном собі значаєм говорить пориваюче і зворушливо. В далі тихо-тихо, тільки ярже-годи зринаються буря оплески. Опісля Станичний запрошує до перенедення збірки, яка дала гарні вислани.

На сцені — лісова галавчєца, ватра і довкола „діти сонця і весни“. Декламация чергуються з піснями, бравурним танком „козир-дівка“, „дошник“ чи коломийскою та з повним гумору скєцями („явто“, „лімий на скринію“) . Раз у раз зринаються оплески. Врешті настроєне „При ватрі“ — і всі встали, беруться за руки, в'яжуться з публікою під чарівне „під вже йде“. Вдоволен публіка розходиться.

В час вечірнього апєлю віяснівано на прохання Гостя кілька пластових і стрілецьких пісєнь та закінчено цей „Пластовий День“ ширим пластовим „Отче наш“. По відході новачків та юнацтва переведєно ще коротку гутірку-відправу для старших пластовів і сєньорів. В супроводі сєньорів вертаєсь Начальний Пластун пізнім вечором з Народного Дому. А на другий день склав на Конвенції У. Н. Союзу приніт під Пласту під гучні оплески кількох сотєнь делегатів з усіх сторін ЗДПА і Канади.

Щоб вийти на верх, треба дряпатись через яри і скєлі.
(І. Бобєр

ВІСТІ З ПЛАСТОВОГО ЖИТТЯ

(пів) Уповноважений ГПС на ЗДПА повідомляє: Від 11. липня перебралася Реферат Пластунів сен. О. Березиницький, 168 Тітус Стр., Буффало 11, Н.П. Реферат Господарки перебралася по устаткуванню сен. Б. Дажома — сен. Інок. М. Раковський. Референт УПС при КПП, сен. Р. Клод, зрештучував з свого становища.

(пів) У справі легалізації Пласту в ЗДПА КППровід повідомляє: Перше прохання повернуло уряд з домаганням поробити певні зміни. Друге прохання було прийняте і наша організація була зареєстрована під назвою "Пласт — організація української молоді" з днем 25. липня 1950.

(пів) Стан членства на терені ЗДПА вносимо згідно з підрахунками КПП на день 7. VI. 1950 в 19 пластових осередках і розсіяних одиницях: 938.

(пів) Бузина УПС подає, що на день 30. VI. 1950 перебувало в ЗДПА 269 верифікованих членів УПС.

(пів) В Беталем, ЗДА, заложено 12. VII. 1950 нову Пластову Групу. Провідницею: сен. Дарія Ратич. Група зразу упорядкувала справу внесків і залюбостей та передати на пресу.

(пів) З початком липня сен. о. Б. Снік започаткував працю Пла. Групи в Спракко, ЗДПА.

(пів) Пластова Група в Лорейн влаштувала "під ніч Івана Купала" 8-9. VII. 1950 пластову зустріч при участі 28 пластунів з Лорейн і Кайленду. Зустріч переведено за всіма принципами на таборництво.

(пів) Юнаки в юначин Пластової Станції в Філадельфії відбули в двох

8-11. VII. 1950 триденні табори під шатрами на Факс-Чейві. Інші поїхали на оселю в Стрентфорд (коло Ютика).

(пів) Пластова Група в Ютика заступила власну "пластову криницю" головно для кольпортування української і пластової преси та книжок.

(пів) Шікаго, ЗДПА: Дитячу оселю провадить сен. Козаківка при допомозі сен. С. Барановської і сен. д-р. Несторевнича. Користає з оселі 12 юначок, 18 юначків, а в суботи-неділі 13 ст. пластунок.

(пів) Пластова Станція Дітройт організувала під проводом кошових "відривні" для підготовки до I. і II. на пробі. В рамках цієї підготовки влаштовано 23. VII. 50 відпочинку прогулянку з таборуванням і вправами.

(пів) Пла. Станція Філадельфія дуже поживалася своєю діяльністю: підготовку до на. проб, таборування, мандрівництва. Зовнішні виступи здобули признание і прихильність громадянства та допомогли краще зжитися членам Станції. Між іншими треба відмітити: Свято Вєсли з одиоденним таборуванням, участь в пошанні за полятих героїв, побачення єп. Константина з нагоди його імені (Єпископ відноситься дуже прихильно до Пласту й жертвував дотепер 200 дол., на Пласт), участь в організуванні нащадківної оселі для молоді. Оселя веде на сеньворами і з неї користає багато пластунів (-ок).

(пів) В "Пластовому Листку", ЗДПА, віддає Прибула думку заложити власне пластове забезпечення на випадок смерті. Численні прихильні голоси відтврджують актуальність цієї справи.

(літ) 7. К. УСП "Чота Криванич" перейшло осередок свого Проводу до З.П.А (адреса писаря: Володимир Госський, 2333 E. 31st St., Lorain, Ohio). В Бюфало, Нью-Йорку, Філадельфії та Міннеаполіс-Лорейні засновано Стега Куряни. П'яту стега творять члени, що залишилися ще в Європі. Шоста стега — в Канаді. Куряни уфондували степендію для одного свого члена для дозвіччя студій. Видав неперіодичний бюлетень "Журнал" за тримісяччя.

(літ) 21. VI. 1950 засновано П.А. Групу в Ютіці. Провідник сев. Б. Чайнівський.

(літ) Комітет властеного дому в Торонто, Канада, зібрав вже коло 4000 дол. До кінця року сподіється мати 10.000. Щастя Боже!

(літ) В Балтимор заснувався 15. V. 1950 Гурток УПЮ-ів "Соція". Члени 6. Впорядник: па. розв. М. Шляк.

(літ) В Бюфало відбулися 30. VII. 1950 установчі збори ОП УПС. Провідником вибрано сев. Б. Пашківського. ОП числює 7 членів.

(літ) В Бюфало створено 19. VI. 1950 окремі ОП УСП-ок. Провідниця: Люба Зав'язь. Юніток переорганізовано 7. VII. 1950 в Співробітний Підготовчий Гурток "Ластівка".

(літ) Начальник Булки УПС, Сірій Лев, намічена 16. V. 1950 тимчасовим Начальником Куряни 14. К. УПС ім. Матр. Андрія Шептицького сев. д-р Я. Соловйовича.

Молоде перо

Зрешт Купчинський

З НАГОДИ І-ГО ПЛ. ЗІЗДУ В ЗДА.

Ми тут, на свободній землі Вашингтона,
Де пута зрешт не сягають,
Зібраньсь в дружньо-батьорних кольонках
На працю для Рідного Краю.

Ми чуємо стогін закутої волі
І тижимо нашу присягу,
Ми бачим надлюдські змагання героїв
І клонимось нашому стугу.

Неправда шаліє, ти довго не буде!
Ми відемо пригноблених шлахами
І темно-забруджені змари облуди
Розвіютьсь ще перед нами!

Бо Пляст, наче зірка, що шлах просвітила
Царям до Христа в Вифлессі,
Дав нам вірності, невтомлені зрешт
І світить нам сивом ідеї.

Чехай, Україно, розвіта красуне!
Ще трохи терпіння, ще трохи!
Ти знову воскреснеш під пристрасні луни
Блакитної, нової сподії!

Табір скавтів на американському полі біля містечка Джемборі.

З МІЖНАРОДНОГО СКАВТІНГУ

МІЖНАРОДНА НОВАЦЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ

Перша Міжнародна Новацька Конференція відбулася в Гавельському Парку 1937. Тепер Велика Британія погодилась влаштувати другу Конференцію 1950, р. в Шотландії, в Единбурзі в часі 31. VII. — 3. VIII. В програмі будуть гуртки, поклади, виставка пром. новизна та відвідати знайомі місця в Единбурзі та в Шотландії. Тиждень перед Конференцією відбувається Курс Лисої Школи для провідників Новизна в шотландському національному таборі Фордса, а тиждень після Конференції — в Парку Гавел.

МІЖНАРОДНИЙ З'ЇЗД ТАБОРОВИХ ІНСТРУКТОРІВ

Перше після II. світової війни з'їздуться інструктори та провідні акти для національних таборів в Парку Гавел в часі від 5-7. IX. 50. Зразу ж після цього З'їзду відбувається той же 9-10. IX. річне Гавельське Зібрання.

СКАВТСЬКІ ДЖЕМБОРІ

Шведів влаштовує 21-31. липня 1950 на узбережжі Балтійського моря, 25 миль від Штокгольму своє національне Джемборі, де будуть табори юнаків, старших скавтів і морських скавтів.

Голандів влаштовує 40-річний ювілей свого Скавтингу національне Джемборі 1-10. серпня в містечку Голландії поблизу Оймен.

Грецький Скавтинг, поборюючи великі труднощі минулих років влаштовує своє національне Джемборі поблизу Ати в часі від 10-20. серпня.

Італійський Скавтинг очікує приїзду великого числа скавтів-відвідувачів "літнього міста" з нагоди св. року. Для них приготуються особливі табори в розлогіх.

Гватемала закупила пригому шлюпу, де буде влаштований постійний національний табір та табори скавтів.

Мексика видала єспанський переклад підручника Рейнольда: "Скавтинг для ка-

товців і для інших", а спільно з Бенетусом — ілюстровану книжечку "Енциклі провідників."

Новофункціонувальний Скаутінг увійшов в складійську Головну Раду.

Нігерія замовляє дальший зріст членів свого Скаутінгу: тепер налічало їх понад 15.000.

З. Д. П. А. Високе відзначення "Срібного Бушвела" вручено бостонському архієпископові Коннігові. Цього року влаштувають дев'ять навчальних курсів Листої Школи.

В Канадестеті, в "скаутському гнізді" Швайцарії, відбуваються від 9 липня до 13 вересня курси альпінізму.

Ранок Куба підготовляє свої Дажемборі на літо цього року, а **Нова Зеландія** на січень Рідло 1950.

Данія підготовляє два табори: один

Лінтнем є можний, що може робити щось кращого, як він робить.

в окрузі Аргуз 4-11 серпня, з другою в окрузі Фестергаф, 3-10 серпня.

В Великій Британії відбудуться кілька великих таборів, між іншим: в Шотландії, 26 липня починаючи, влаштують Ш. Міан. "Дажемборі Гурніа".

Ці всі табори в безім прогулянок і мандрівок чужиною — це підготовка до VII. Світового Дажемборі в 1951 р. в Австралії.

Коста-Ріка. Тут видно гарно ілюстрований підручник для Скаутів. Парламент ухвалив закон, що скорочить Скаутінг.

Я прирікаю...

ЗВІДКИ ВЗЯЛИСЬ ПАПЕРОВІ ГРОШІ

В 1483 р. Маври облягали містечко Альгама в південноіспанській провінції Гранада. Боронив міста князь Тенділаа. Вкінці він залишився без грошей, потрібних на виплату для воївів та на купно припасів для війська.

Він сів за стіл, написав сотні карток такого змісту: "Я прирікаю заплатити сто фальоренів" — і поідіписував їх своїм прізвищем. Його старшийні сміялись з цього плану:

"Ви напевно не побачите цього, щоб люди брали ці кусники паперу, немов би це були срібні монети!"

"Ці люди знають мене ціле мое життя, — відповів князь, — і я думаю, що вони мене пізнали й знають, що можуть вірнги моему слову".

І дійсно всі воїви й купці повірили обіцянці того князя, лядини гідної довір'я, брали ці клаптки паперу, наче б це були правдиві гроші. А як Альгаму освободили і Маврів прогнали, люди попринесли до князя свої паперові "гроші" і від виплатив їм усе в сріблі та золоті, як належалося.

"Я прирікаю" — це велике, вартісне слово!

НОВІ ВИДАННЯ

Листи зв'язку УЛС. Ч. 2, за червень 1950. Видав Буланг УПС. Організаційно — діяльністю зв'язку та інструкції для Матерніх Куренів та Осередків Праці УПС. (Ст. 6 на циклоствіл).

Пластовий Вісник КШПроводу в Канаді. Чч. 5-6 (20-21) за травень-червень 1950. Крім урядової частини є інструкційна частина (новачтво) та дописи про життя. (Ст. 22 на циклоствіл).

Пластова Оповідівка, видає Лілової Комітет на. дому в Торонто. Липень 1950. Крім пропагандних і освітлюючих статей про Пласт поміщені тут комунікати й повідомлення в справі на. дому та листи по жертв. (Ст. 15 друк).

Новачка Вістка — видає КВОМ в Англії. Ч. 4-5, за квітень-травень 1950. (Ст. 16, циклоствіл).

Слідами Орлика — бюлетень. 8. К. УСП ім. Гр. Орлика. Ч. 5 (9.) за червень 1950. Змістні: "Пройдений шлях" — Курінного та опис ватри в день Куреня в Гежстеді. (Ст. 14, циклоствіл).

За чаром Срібної Землі — бюлетень 6. К. УПС "Закарпати" ім. О. Ольжича. Чч. 8., 9., 10, за: 7. липня (Свято Куреня), липень і серпень 1950. Числа присвячені Дніві Куреня, організаційним справам і зв'язком членів. (Ст. 3, 4 і 5. Циклоствіл).

Інформаційні Листки — бюлетень, 4. К. УПС "Характерники". Ч. 2 (8.) і 3 (9.) за квітень і травень 1950. Перші числа видані вже в ЗДА, куди перетхав Провід Куреня. Цікаво

редагований бюлетень має велику літературну частину, вісті з життя Куреня та поодиноких членів.

Лист двадцятий до фаміліянтів, з 20. VI. 1950. Бюлетень 3. К. УПС "Лісові Чорти". Редакція Листів переноситься до ЗДА. Велика Племін на Рада вібудеться в липні-серпні пішкореспонденційним шляхом.

„УКРАЇНЬСЬКА КУЛЬТУРА“. Саме закінчено друк альбому „Українська Культура“ проф. Володимира Смигунського, який дає наглядний образ таких діячок творчости, як побут, державні і родові знаки, письмо, музика, житло, архітектура, різьба, малювання, графіка, граверство, друкарство, одяг, меблі, кераміка, ювелірство, ткацтво, килими, вишивки, писанки й ін. Має історичні, етнографічні, комунікації та природних багатств України доповнюють альбом. До всіх рисунків подано короткий текст і пояснення, які орієнтують читача про кожну добу розвитку української культури. Альбом містить 35 таблиць з 360 рисунками, з того 12 таблиць кольорових. Ціна \$3.00. Замовляти:

W. Sichynsky, 540. E. 25th St., Paterson, New Jersey, USA.

JAMBOREE — Journal of World Scouting Ч. 5, за червень 1950, присвячене Відвісові Ді-Пі скаутів при Міжнародному Бюрі Скаутів. Між іншими в цьому числі поміщена стаття д-р А. Фігола — звернення до скаутів цілого світа з проханням допомогти нам остати українськими скаутами. В статті подані короткі відомості про працю Пласту. Поміщено світліну українського пласту на скелі та укр. пластовою відзнаку.

С. Ціханська, Честер: "На термі Честеру, ЗДА, ми почали по трошки рухатися (здається весна нас рушила). У зв'язку з цим, нашою діяльністю і програмою зацікавився наш гр. кат. парох. При церкві дістаємо домішку на сходинах. Він дуже цікавиться Українським Пластом і хотів би забути нашу літературу та пресу".

В. Дармошвад, Ньюарк, ЗДА: "О. парох Краєвський йде далше нам на зустріч. Вже закупив для домішки 40 кресел! Купує лінолеум на дошку. Дістали ми теж другу, прилягаючу до попередньої, кімнату. Вікна в сінях встановили і для теж тутешня парохія завдяки о. Краєвському. Домішку — і ту другу кімнату — закінчили ми малювати попереднього тижня. Це вже зробили старші пластуни. Треба сподіватися, що тепер праця піде трохи швидше..."

Ю. Дан, Амстердам, ЗДА: "Одержав в 5 числ. "Пластового Листка" версентав їх узявмо з початку до кінця, не пропустивши ні одного слова і перекладав, що "Пла. Листок" заслуговує на добре слово! Він для мене тепер усе: друг, порадинок і кришниця, звідки в черпаю пластове знання, навики та новини з пластового світа. Бо хто ж дасть не все пластової-самітничокі в чужому краю, позбів чужими людьми? Відновить одка: пластова література! Великий встид для тих пластуни, що з фальшивого принципу чи може недбання, не хочуть її одержувати. По декілька років, а може навіть і місяцях, такий пластунок, не маючи зв'язку з Українським Пластом і не читаючи загально-української та пластової літератури, втрапить пластовий вогонь, який радісно горів в його серці, і потоне немаче камінь серед чужого середовища.

І тому кожний юнак, що має друга-самітника і знає, що він не одержує

пластової літератури, повинен розв'язати йому суть справи, або й перестати купувати сам. Бо пластуни без пластової літератури — не пластуни!

В. Гошовський, Торонто, Канада: "Відновляємо тут працю нашого видавництва "Нашим Дітям" і приступаємо до видавання біблотек для дітей і юнацтва "Бібліон-діале". Починаємо працю з дуже цінним, але фактично переляканим капіталом: доброю вірою. Ця віра — дуже важна річ, але за нею мусять йти реальні діла людей доброї волі на місцях. Плає про те, щоб пластова братія знала про це видання і могла в його поширенні. Плає теж про те, щоб голосилися дідані, насправду солідні заступники нашого видавництва, які зможуть одержувати й відсотки не тільки від коопортанд, але й від зібраних передплат".

О. Е. Бойчук, дід. орган, ГПС, Мюнхен: "Розглядаючи нашу ситуацію з хвальною широкою еміграції, ми зробили перш за все одно основне stwierдження, що: так як у минулому нікі зовнішні обставини не заставили нас відступити від наших основних завдань, так і теперішні наше розпорощення по світі нас до цього не може заставити. А основним, прайоритним нашим завданням є: виконувати українську молодь для України!

...Отже необхідно нам здійснити таку можливість, яка перешле не йснувала, сьогодні ще явони не йснує, але ми переконали в тому — мусить прийти: задержуючи можливість здійснити наші основні завдання, не трітати характеру скантової організації. Тільки шлях до тої можливості не легкий і не короткий! Передумови успіху є в нашому випадку одна, — це сама, що в усіх подібних випадках: кожна партнер рухується передусім з силою. Це значить: якщо за нами буде сила — моральна і чисельна — то тільки в тому випадку можемо чогось добитися.

(гляди далше на обгорті)

3 нашого листування

(Продовження зі ст. 32)

Це саме й є наше основне завдання в сучасну переходову пору: зрости в силу в поодиноких країнах, скріпити себе організаційно, а в першу чергу підтримати молодь в наших рядах. "Земки на небі" дають нам право сподіватися кращого!"

Р. Дюбінська, Шікаго, ЗДА: "Твій запит до співпраці в редакції "М. Ж." я переробила докладно. Тоді-то й зродилась в мене думка створити тут у нашій Станції т. з. "ред-колегію", зложеною з охочих до того діячів властунів(-ок), які б стали постійними дописувачами до "МЖ". Іде мені передусім про старше кончатю і старше властунство. Коли "МЖ" має бути журналом для кончаття, тоді такий кончатю бере участь у його редакції. Чи не так?"

Л. Храпова, Ст. Луїс, ЗДА: "Щодо старого вигляду, величини та ціни "М. Ж.", то моя думка така, що треба держати не все в найшкромніших рамках, щоб лиш мати змогу дати хочаби якнайбільше змісту — за якнайменшу ціну. Без сумніву, естетично оформлена газетка більше притягне молодь, але коли це має збільшувати ціну та робити тим самим журнал недоступним для багатьох, — тоді це не оплачується.

На "Новака" — мені здається — треба звернути особливу увагу, творичні для нього може навіть окрему комісію з фахівців-педагогів та новачків видовників. Бо наскільки маю змогу слід-

кувати за дитячою літературою, то бачу, що вона так само убога, і то дуже! Зовсім пригадую з моїх молодих років львівський "Світ Дитини", що мав справді прекрасний та глибокий підхід до дітей. Шукаю за його наслідками, але не знаходжу. Чи не віднялися нам — властунам цього завдання? Та ж ми більше, як хто інший, знаємо душу дитини.

Далше мені здається, що до "МЖ" треба б долучити хоча б якусь повість чи оповідання, як додаток. Це збуджує цікавість: що буде далі?"

Уповноважений ППС на Аргентину, П. Гресмак, пише 28. V. 50: "Чим є пластова преса — ми саме може найбільше в Аргентині відчути. Якщо ми не будемо мати власного часопису, то інші завдання будуть виконані тільки до половини. Без пластового часопису кожний край буде жити окремим життям і новолі замість одної пластової організації на цілому світі повстане, може стільки Пластів, скільки країн, у яких живе і діє наш Пласт. Саме у цей момент небувалої дисперсії ми без пластового друкованого слова — як без дороговказу. Мусимо отже за всяку ціну, не жаліючи нічого, своїми силами продовжувати видання "Молодого Життя"!

Уповноважений ППС на Тунісію, д-р В. Салчак, пише 16. V. 50: "...Вважало, що треба було б вкласти ще сильніший натиск на втримування духового зв'язку з Рідними Землями і ввести рубрику прес. під наз. "Листом до України", — а який належало б подати окрес і зникли поодинокі місцевості чи округ, відомості з географії, особливо господарської, тощо..."

Хто має здоров'я — має надію, а хто має надію — має все! (Араб. прислів'я.)

З делкими людьми ви втрачаєте вечір; з іншими ви його використовуєте.

У майбутність не йдеться назадгуз!

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ

Щоб побороти великі фінансові труднощі вимагаємо від Вас:

1) негайно вирівняти всі задебетості, за попередні числа. Нерозпродані числа звернути до Детройту. Подати, скільки й кому Ви, éventuellement, заплатили.

2) За це і всі наступні числа прислати належність найдалі до двох тижнів після одержання числа.

3) Опуст в користь кольпортера можемо дати тільки при більшій скількості розпроданих чисел:

- При розпроданих 1 — 5 примір. можемо дати опуст 0 %
- При розпроданих 6 — 10 примір. можемо дати опуст 10 %
- При розпроданих 11 — 25 примір. можемо дати опуст 15 %
- При розпроданих 26 і більше примір. можемо дати опуст 20 %

4) Поширити якнайбільше кольпортажу.

Від виконання цих доручень залежатиме, чи "Молоде Життя" зможе дальше появлятися. Не беріть нам за зле, коли недбалих потягатимемо до відповідальности!

Дотеперішній представник "М. Ж." на Канаду, пл. сен. Р. Голод, прохав нас звільнити його з цього обов'язку з огляду на перевантаження працюю. Він запропонував нам на своє місце пл. сен. д-р Р. Сторощука. Тому прохаємо всі вилати за "М. Ж." посилати від тепер на адреси:

В ЗДПА: Eben Kulezysky, 2390 Carpenter Ave., Detroit 12, Mich., USA.

В КАНАДІ: Roman Storoshechuk, 1294 Dufferin Ave., Windsor, Ont.

ШНА: В Америці й Канаді: 25 ц. — В Німеччині: 0.80 ДМ.

Молоде Життя — журнал Українського Пласту.

Видав Головна Пластова Старшина, Редяне Колекція.

Molode Zhyttia — Ukrainian Magazine for Boy and Girl Scouts
2390 Carpenter Ave. Detroit 12, Mich.

З друкарні ОО. Васілія, 3 Beverley Street, Toronto, Ontario, Canada.